

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO APSKRITIES VYRIAUSIOJO POLICIJOS KOMISARIATO KAUNO MIESTO PANEMUNĖS POLICIJOS KOMISARIATĄ

2019-11-21 Nr. 4D-2019/1-1339

Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2019 m. spalio 23 d. gavo X (toliau vadinama ir – Pareiškėjas) skundą (toliau vadinama ir – Skundas) dėl Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Panemunės policijos komisariato (toliau vadinama ir – Komisariatas, Kauno AVPK, Kauno apskr. VPK Kauno miesto Panemunės policijos komisariatas, Kauno m. Panemunės PK) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai pateikiant Pareiškėjui netinkamai registruotus atsakymus.

2. Skunde, be kitų aplinkybių, nurodoma:

2.1. „[...] policija man atsiuntė be registracijos datos ir numerio raštus (ir be detalios metaduomenų lentelės) dėl neleidimo susipažinti su ANK bylomis. Papildau, kad tik šiandien man buvo atsiųsti duomenys apie šių raštų egzistavimą, t. y. atsiųstos detalios metaduomenų lentelės, kuriose nurodyta raštų: Registracijos data 2019-10-22 Registracijos numeris 20-S-41847; Registracijos data 2019-10-22 Registracijos numeris 20-S-41845“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „[...] tik po eilės skundų 2019-10-22 oficialiai užregistruoti [...] minėti policijos raštai, kurie man buvo atsiųsti 2019-09-27.“

3. Pareiškėjas Seimo kontrolieriaus prašo ištirti Skunde nurodytas aplinkybes.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Seimo kontrolierius 2019 m. spalio 25 d. raštu Nr. 4D-2019/1-1339/3D-2604 kreipėsi į Kauno AVPK, prašydamas paaiškinti Skunde nurodytas aplinkybes. 2019 m. lapkričio 8 d. Seimo kontrolierius gavo Kauno AVPK 2019 m. lapkričio 8 d. raštą Nr. 20-S-43547. Šiame rašte ir prie jo pridėtuose dokumentuose nurodoma, kad „Pareiškėjas 2019-09-24 prašymais (Kauno apskr. VPK DVS [dokumentų valdymo sistemoje] reg. 2019-09-25 Nr. 20-AP-7723 ir Nr. 20-AP-7752), susijusiais su administracinių nusižengimų bylomis [...], kreipėsi į Kauno apskr. VPK Kauno miesto Panemunės policijos komisariatą [...]. Minėto komisariato pareigūnai išnagrino Pareiškėjo prašymus, parengė atsakymus ir išsiuntė Pareiškėjui el. paštu [...]. Atsakymai Pareiškėjui buvo siunčiami naudojantis Administracinių nusižengimų registro funkcionalumu, t. y. buvo parengtas atsakymas į Pareiškėjo 2019-09-24 prašymą (Kauno apskr. VPK DVS reg. 2019-09-25 Nr. 20-AP-7723), atsakymas pasirašytas [...], tuomet įkeltas į Administracinių nusižengimų registre

suformuotą administracinio nusižengimo bylą [...], raštui suteiktas Administracinių nusižengimų registro numeris ir, naudojantis Administracinių nusižengimų registro funkcionalumu, raštas išsiųstas Pareiškėjui el. paštu. Tokiu būdu Pareiškėjas į el. paštą [...] gavo Kauno apskr. VPK Kauno m. Panemunės PK [...] atsakymą į jo 2019-09-24 prašymą (Kauno apskr. VPK DVS reg. 2019-09-25 Nr. 20-AP-7723), tačiau atsakymas buvo be registracijos numerio ir datos (Administracinių nusižengimų registras ant siunčiamo dokumento nesuformuluoja dokumento numerio ir datos, jei dokumentas rengiamas ne pačiame registre, kaip ir buvo nagrinėjamu atveju). Analogiška situacija buvo ir Kauno apskr. VPK Kauno m. Panemunės PK pareigūnams rengiant atsakymą į Pareiškėjo 2019-09-24 prašymą (Kauno apskr. VPK DVS reg. 2019-09-25 Nr. 20-AP-7752). Pareiškėjui pastebėjus, kad jis gavo atsakymus be datos ir numerio, apie tai jis el. paštu informavo Kauno apskr. VPK Kauno m. Panemunės PK pareigūnus. Atsižvelgdami į Pareiškėjo pastabas, Kauno apskr. VPK Kauno m. Panemunės PK pareigūnai papildomai išsiuntė atsakymus į minėtus Pareiškėjo prašymus ranka ant jų užrašydami Administracinių nusižengimų registre atsakymams suteiktus registracijos datas ir numerius [...]. Kadangi Pareiškėjas vėlesniuose skunduose Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus įstaigai buvo nurodęs, kad jis gavo neregistruotus atsakymus iš Kauno apskr. VPK Kauno m. Panemunės PK, todėl minėtieji atsakymai buvo papildomai užregistruoti Kauno apskr. VPK DVS [...] ir pateikti Pareiškėjui.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

5. Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo:

11 straipsnio „Dokumentų rengimas, tvarkymas, apskaita“ 4 dalis – „Dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos bendruosius reikalavimus nustato Lietuvos vyriausiasis archyvaras.“

6. Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-118 (toliau vadinama ir – Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklės):

1 punktas – „Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių, kitų subjektų, įgaliotų atlikti viešojo administravimo funkcijas, valstybės įgaliotų asmenų (toliau – įstaigos) oficialiųjų dokumentų tvarkymo, apskaitos ir saugojimo bendruosius reikalavimus. [...]“;

10 punktas – „Įstaigos parengti ir gauti su jos veikla susiję dokumentai turi būti užregistruoti. Dokumentai įstaigoje registruojami vieną kartą. Dokumentai registruojami tą dieną, kai jie gaunami, pasirašomi ar patvirtinami.“

Tyrimo išvados

7. Pareiškėjas teigia, kad 2019 m. rugsėjo 27 d. ir 2019 m. spalio 22 d. iš Komisariato gavo tapačius galimai neužregistruotus arba netinkamai užregistruotus atsakymus į savo kreipimusis.

8. Pagal nustatytą teisinį reglamentavimą (šios pažymos 5, 6 punktai) įstaigos parengti dokumentai joje turi būti registruojami tik vieną kartą, t. y. negalima tokia situacija, kai tie patys įstaigos rengti dokumentai joje registruojami kelis kartus, skirtinguose registruose, skirtingomis datomis ir numeriais.

Skundo tyrimo metu nustatyta, kad 2019 m. rugsėjo 24 d. Pareiškėjas kreipėsi į Komisariatą pateikdamas du prašymus susipažinti su administracinių nusižengimų bylų medžiaga; Pareiškėjo kreipimaisi buvo išnagrinėti, atsakymai parengti, pateikti pasirašyti atsakingam Komisariato darbuotojui, įkelti į Administracinių nusižengimų registre suformuotas administracinių nusižengimų bylas, naudojantis Administracinių nusižengimų registro techninėmis galimybėmis, raštai išsiųsti Pareiškėjui elektroniniu paštu; Komisariato pareigūnų paaiškinimu, raštams buvo

suteikti Administracinių nusižengimų registro numeriai ir datos, tačiau šie rekvizitai Pareiškėjui elektroniniu paštu siųstose dokumentų versijose nebuvo matomi, nes Administracinių nusižengimų registras siunčiamiems dokumentams nesuformuoja dokumentų registracijos numerių ir datų, jei dokumentai rengiami ne pačiame Administracinių nusižengimų registre, kaip ir buvo nagrinėjamu atveju; gavę Pareiškėjo nusiskundimų dėl minėtų rekvizitų nebuvimo, Komisariato pareigūnai Pareiškėjui išsiuntė parengtus atsakymus ranka įrašydami Administracinių nusižengimų registro suformuotas atsakymų datas ir numerius; 2019 m. spalio 22 d. Komisariato pareigūnai šiuos atsakymus įregistravo dokumentų valdymo sistemoje ir išsiuntė juos Pareiškėjui. Tai reiškia, kad tie patys Pareiškėjui pateikti atsakymai buvo užregistruoti du kartus, skirtinguose registruose (Administracinių nusižengimų registre ir dokumentų valdymo sistemoje), skirtingomis datomis (2019 m. rugsėjo 27 d. ir 2019 m. spalio 22 d.) ir skirtingais numeriais (Nr. 23-ANRK-712-2019 / Nr. 20-S-41847, Nr. 23-ANRK-708-2019 / Nr. 20-S-41845).

Šios aplinkybės leidžia teigti, kad Komisariato pareigūnai nepaisė teisės aktuose įtvirtintų dokumentų tvarkymo ir apskaitos reikalavimų (šios pažymos 6 punktas), suklaidino Pareiškėją ir nepateikė jam atsakymų su aiškiai nurodytomis registravimo datomis bei numeriais.

9. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Skundas dėl Komisariato pareigūnų veiksmų (neveikimo), pateikiant Pareiškėjui netinkamai registruotus atsakymus, yra pagrįstas.

Kauno AVPK viršininkui rekomenduotina raštu informuoti Pareiškėją, kokie yra jam pateiktų atsakymų rekvizitai (datos ir numeriai), ir imtis priemonių, kad ateityje pareiškėjų kreipimaisi bei atsakymai į juos įstaigoje būtų registruojami Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėse įtvirtinta tvarka, t. y., vieną kartą.

10. Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį į tyrimo metu paaiškėjusią Administracinių nusižengimų registro techninę savybę, t. y., Administracinių nusižengimų registras siunčiamiems dokumentams nesuformuoja dokumentų numerių ir datų, jei dokumentai rengiami ne pačiame Administracinių nusižengimų registre. Kaip paaiškėjo nagrinėjamu atveju, ši savybė apsunkina šio registro tvarkytojų darbą (institucijos / įstaigos, norėdamos tinkamai informuoti asmenis apie jų kreipimūsi nagrinėjimo rezultatus, privalo papildomai paštu siųsti parengtų atsakymų popierines versijas), klaidina pareiškėjus ir užkerta kelią jiems gauti institucijų / įstaigų atsakymus su visais šių atsakymų rekvizitais.

Dėl šios priežasties Administracinių nusižengimų registro valdytojui Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai rekomenduotina imtis priemonių, kad šio registro techninės savybės būtų patobulintos taip, jog *visiems* siunčiamiems dokumentams būtų suformuojamos jų registracijos datos ir numeriai.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

11. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius nusprendžia X Skundą dėl Komisariato pareigūnų veiksmų (neveikimo), pateikiant Pareiškėjui netinkamai registruotus atsakymus, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

12. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministrei Ritai Tamašūnienei rekomenduoja imtis priemonių, kad Administracinių nusižengimų registro techninės savybės būtų patobulintos taip, jog *visiems* siunčiamiems dokumentams būtų

suformuojamos registracijos datos ir numeriai.

13. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14, 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato viršininkui rekomenduoja:

13.1. raštu informuoti Pareiškėją, kokie yra jam pateiktų atsakymų rekvizitai (datos ir numeriai);

13.2. imtis priemonių, kad ateityje pareiškėjų kreipimaisi bei atsakymai į juos įstaigoje būtų registruojami Dokumentų tvarkymo ir apskaitos taisyklėse įtvirtinta tvarka, t. y., vieną kartą.

14. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierius

Augustinas Normantas